

۱۲ فرهنگ موسیقی

نگاه

«حامی» اسیر حواشی

مقصر پخش فیلم مستهجن در کنسرت شیراز کیست؟

حمید حامی، خواننده باکیفیتی است آن هم در روزگاری که صداهایی یکشبه به شهرت رسیده‌اند و البته خیلی زود هم فراموش شده‌اند. او درست می‌خواند، پله‌پله بالاآمده، اما حالا چند روزی است که حامی در مخصصه افتاده است.

در روزهای گذشته کنسرت حمید حامی در شیراز با حاشیه همراه شد. فیلمی از اجرای او در شبکه‌های اجتماعی دست به دست چرخید که گویی وقتی حامی مشغول خواندن است، در مانیטور پشت سر او تصویری مستهجن پخش می‌شود.

چنین اتفاقی فی‌نفسه مورد پذیرش نیست و شاید در هیچ کجای جهان در برگزاری کنسرت‌های رسمی از چنین تصویری استفاده نکنند.

پس به طور حتم باید با مسبب واقعی آن برخورد کرد. مردم در رویدادهای هنری و به‌خصوص کنسرت‌ها می‌خواهند در کنار خانواده‌هایشان در کمال آرامش حضور داشته باشند و از هنر موسیقی لذت ببرند. پس هرخدادی که موجب ایجاد خللی در این زمینه شود، باید مورد پیگیری قرار گیرد. فارغ از این‌که مقصر اصلی این ماجرا کیست؛ باید از فضای رسانه‌ای ایجاد شده در روزهای گذشته باعث حاشیه‌هایی برای حامی شده است.

برخی به استقبال ممنوع‌الفعالیتی حمید حامی رفته‌اند و تترهایی در این‌باره زدند. تترهایی که هیچ منبع موثقی نداشت. در این میان اما روز گذشته علی‌تزاریی، مدیرکل دفتر موسیقی در گفت‌وگو با یکی از رسانه‌ها، به‌صراحت بحث ممنوع‌الفعالیتی حمید حامی را رد کرد تا ثابت شود که برخی‌ها با صلاح‌دید خود به پیشواز ممنوع‌الفعالیتی حامی رفته‌اند. ترابی گفته است که مسؤولیت بررسی موضوع پیش‌آمده در کنسرت حمید حامی به‌عهده استان فارس است که مجوز این کنسرت را صادر کرده است.

کسانی که تجربه برگزاری کنسرت در سالن‌های مختلف ایران را دارند، به خوبی می‌دانند که هر تصویر یا فیلمی که قرار باشد هنگام اجرا یا حتی قبل از اجرا از طریق مانیتورهای صحنه پخش شود، باید نخست به تأیید مسؤولان نظارتی برسد. پس هر موردی در این فیلم‌ها یا تصاویر باشد، خیلی زود مشخص و حذف می‌شود. به هر روی ماجرا کمی پیچیده است و باید منتظر تحقیق مسؤولان حراستی استان فارس باشیم.

آنها هستند که باید مقصر اصلی این ماجرا را پیدا کنند تا پس از روشن شدن ماجرا تصمیمی درست درباره‌اش اتخاذ شود. ما اما نباید به پیشواز ممنوع‌الفعالیتی خواننده‌ای برویم که همواره کیفیتی بالا در کارش ارائه کرده است.

رونمایی ازبرزخ آقای کارگردان

مراسم رونمایی از کتاب «برزخ‌ثوری» تازه‌ترین اثر داریوش مهرجویی جمعه ۱۷ اسفند برگزار می‌شود. این کتاب، که انتشارات به‌نگار به‌تازگی چاپ و منتشر کرده است، با حضور این کارگردان برجسته و سینماگران، نویسندگان، ادیبان و اهالی رسانه برگزار می‌شود. در این نشست آقایان اقبال‌زاده، مجتبی گلستانی و دهباشی به‌عنوان سخنران درباره تازه‌ترین اثر مهرجویی صحبت خواهند کرد و خانم‌آقای، مدیرمسوول نشر به‌نگار در مورد کتابفروشی جدید نشر عمارت روشنان، توضیحات مختصری ارائه می‌دهد. سپس آیین رونمایی و جشن امضای کتاب برگزار می‌شود.

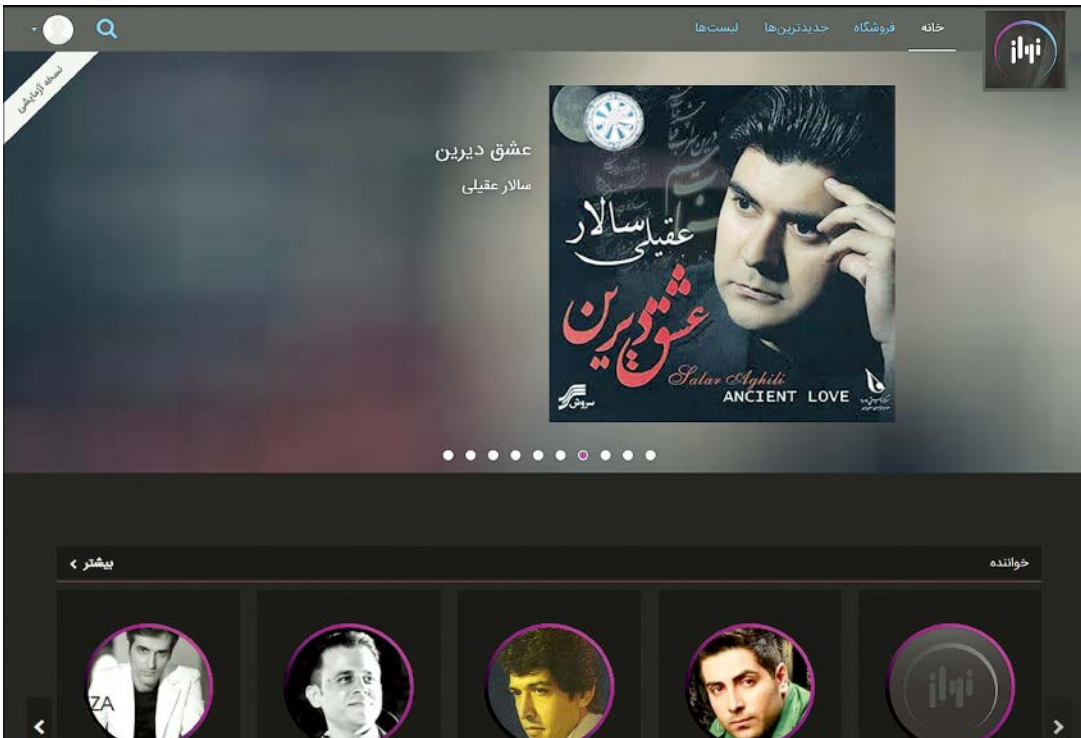

نمایشی از سامانه موسیقی «نواز» که به‌تازگی رونمایی شد

سفارش ۵ تابلوی نقاشی رضوی به حسن روح‌الامین

حالا چند سالی است که حسن روح‌الامین را با عنوان نقاش آیینی ایران می‌شناسند. هنرمندی که به نوعی پدیده نقاشی معاصر ایران است و دل در گرو اهل بیت دارد.

حالا معاون هنری بنیاد بین‌المللی فرهنگی – هنری امام‌رضا(ع) می‌گوید،

سامانه موسیقی «نواز» با چندصد هزار قطعه از هنرمندان مختلف کارش را آغاز کرد

آوای خوش «نواز»

❧ دنیای موسیقی آن‌هم از نوع فاخرش این بار در سامانه تازه‌نفس «نواز» قرار است به استقبال مخاطبان این عرصه و تولیدکنندگان آن برود. این سامانه که اخیراً با حضور چهره‌های مختلف موسیقی مثل محمد سریر، حمیدرضا نوربخش، حسن ریاحی و... در فروش سیما رونمایی شده، کارش را با حدود ۷۰۰ هزار قطعه از هنرمندان مختلف آن‌هم با رعایت قانون کپی‌رایت آغاز کرده است. این مجموعه شامل ۱۵۸ آلبوم موسیقی و ۷۶ برنامه رادیویی است. موسیقی سریالی‌ها، موسیقی کلاسیک، موسیقی کودک و موسیقی نواحی و فولکلوریک از بخش‌های شاخص این سامانه هستند.

به گفته مهدی حبیبی مدیر این سامانه؛ سایت جامع نواز با فروش آثار صوتی و تصویری درآمدزایی می‌کند و پشتوانه دولتی ندارد. البته برای شناخت مخاطبان مدتی این سایت رایگان خواهد بود و پس از مدتی دسترسی آن با اشتراک از طریق سایت و با همراهی اپراتورهای تلفن همراه از طریق خرید نرم‌افزار میسر می‌شود.

گروه فرهنگ و هنر

در این مجموعه تلاش شده بستری برای تمام خوانندگان کشور فراهم شود تا بتوانند آثارشان را تحت قانون ارائه دهند. بازگرداری سرودهایی از سراسر کشور هم از موارد دیگری بود که حبیبی به آن اشاره کرد. او می‌گوید؛ ما می‌توانیم بگوییم که جزو اولین سامانه‌هایی هستیم که حق کپی‌رایت را به معنای واقعی رعایت کردیم و در کنار این موضوع از طریق «نواز» امیدواریم بتوانیم نشر موسیقی ایرانی را در همه دنیا داشته باشیم چون هستند هنرمندانی که این امکان را ندارند و از طریق سامانه می‌توانند به آن دست پیدا کنند.

آموزش موسیقی و سازها هم از دیگر بخش‌هایی است که در این سامانه وجود دارد و در کنار اینها برگزاری اولین جشنواره موسیقی الکترونیک در رشته‌های مختلف

مثل پاپ، جاز و حتی رپ هم از مواردی بود که حبیبی از آن گفت و نوید بستری جدید را برای فعالیت هنرمندان این عرصه با چنین جشنواره‌ای داد.

❧ رعایت کپی‌رایت به معنای واقعی

لطفا... سیاهکلی، مدیرعامل شرکت صوتی و تصویری سروش هم در مراسم رونمایی از این سامانه از شکل‌گیری آن به پهانه عرضه آثار موسیقایی به صورت غیرفیزیکی گفت و در ادامه با اشاره به حقوق مادی و معنوی که هر اثر دارد، بیان کرد؛ هنرمندان موسیقی همواره برای مالکیت آثارشان دچار مشکل می‌شوند و تولید یک اثر موسیقایی به دلیل عدم رعایت حق مولف برای این دسته از هنرمندان آورده مالی نداشت، اما در این سامانه اولین گام رعایت حق مولف

پنج تابلوی بزرگ نقاشی با موضوع زندگی و سیره حضرت رضا (ع) توسط حسن روح‌الامین در حال طراحی و اجراست که امیدواریم مقدمه‌ای برای تأسیس موزه هنرهای معاصر رضوی باشد.

آن‌طور که علی ثابت‌نیا در نشست خبری‌اش اعلام کرده، تور نمایشگاهی این

آثار را با دو اثر که تا میلاد امام رضا (ع) آماده می‌شود، آغاز می‌کنیم و پس از پایان تورها، در یک فضای نمایشگاهی به نمایش درمی‌آوریم و مقدمه‌ای برای تأسیس موزه هنرهای معاصر رضوی باشد. اگر میسر نشد، در یک بخشی از موزه آستان قدس رضوی به نمایش درمی‌آیند.

همکاری خانه موسیقی با «نواز»

نوربخش در حاشیه این نشست در گفت‌وگو با جام‌جم درباره این سامانه و میزان همکاری خانه موسیقی با آن بیان کرد؛ جای چنین سامانه‌ای در حوزه موسیقی خالی بود چون فضاهای مختلفی مثل بیب تیونز و.. هستند که آثاری را در این حوزه ارائه می‌کنند اما منابع آنها محدود است و این گستردگی و تعامل را با تولیدکنندگان اثر ندارند. در کنار اینها «نواز» سامانه جامعی است که با توجه به آن که مراحل قانونی‌اش پیش رفته، ما هم وظیفه داریم تا از آن حمایت کنیم، چون رعایت نکات حقوقی از مهم‌ترین مواردی است که باید به آن توجه کرد. یکی از بحث‌های ما همیشه این بوده که چرا گاهی صداوسیما آثاری را پخش می‌کند که اجازه‌ای بابت آن گرفته نشده و در واقع گاهی نقض حقوق معنوی توسط خود سازمان اتفاق می‌افتاد و امروز این سامانه باعث شده همه این کارها قانونمندتر باشد. او ادامه داد: در کل اگر این سامانه بین مردم جای بیفتد علاوه بر رعایت هر چه بهتر حقوق مادی و معنوی آثار، کمک زیادی به تولید می‌شود. به همین دلیل ما هم در خانه موسیقی از این پروژه حمایت می‌کنیم و در تعاملی که خواهیم داشت به عنوان واسطه هنرمندانی که داریم را با آنها مرتبط می‌کنیم تا کارهایشان را ارائه دهند. در صورت پیشروی درست در این مسیر من فکر می‌کنم این جریان به اقتصاد و رونق بازار موسیقی کمک می‌کند.

نوربخش در پاسخ به پیش‌بینی‌اش از فعالیت و میزان استقبال از «نواز» گفت؛ ما در این حوزه علاوه بر چنین سامانه‌ای به فرهنگسازی و قانونمندی جدی نیاز داریم تا بتواند فضای مجازی‌مان را کنترل کند. یکی از طرف‌هایی که گاهی این حقوق را رعایت نمی‌کرد همین صدا و سیما بود که امروز خودش پای کار آمده و در ادامه همان فضای مجازی باقی می‌ماند که باید با حضور نهادها کنترل شود. در واقع این قضیه اراده‌ای را می‌طلبد که در جریان آن هم دستگاه قضایی، هم انتظامی و دیگر موارد مثل شورای عالی فضای مجازی باید سازوکاری را ترتیب دهند که هم بتوانند فضای مجازی را کنترل کنند و هم با فرهنگسازی مردم یاد بگیرند بابت هر اثر هزینه کنند. این‌که خانه موسیقی در این

حوزه برای حقوق آثار چه کرده هم موضوعی بود که نوربخش

درباره‌اش می‌گوید؛ در فضای کپی‌رایت باید زیرساخت‌هایی فراهم می‌شد که ما یکی یکی سراغ آنها رقتیم و تا امروز با دستگاه قضایی، امنیتی، بخش نظارت بر فضای مجازی

در وزارت ارشاد، وزارت ارتباطات و... صحبت کردیم تا

بتوانیم ساختاری را به وجود آوریم و فکر می‌کنم بالاخره همه اینها در حال جمعیت هستند و قرار است کنار هم قرار بگیرند تا شاهد یک حرکت موثر باشیم. با این اتفاق و سامانه به راه افتاده هم امیدواریم همه اینها در کنار هم

جواب دهد.

مادی پدیدآورندگان است. در غیر این صورت

هم آن هنرمند اثرش را هر طور بخواهد ارائه می‌کند.

او همچنین از وجود بیش از دو ترابایت ظرفیت صوتی در سروش گفت و از تبدیل آن به منابع دیجیتال ابزار امیدواری کرد. همچنین دسترسی به آرشیو غنی رسانه ملی هم از موازی بود که سیاهکلی به آن اشاره کرد و گفت؛ این موضوع یعنی وجود آرشیوی مثل رسانه ملی باعث شده تا ظرفیت سامانه بی همتا باشد و با طراحی ویژه‌ای که دارد فضای متنوعی از موسیقی و برنامه‌های فاخر رادیویی را در اختیار مخاطبانش قرار دهد. همچنین در اینجا هر خواننده‌ای و پتیرین خودش را دارد و در کنار آن فضایی را تدارک دیده‌ایم که در آن علاقه‌مندان با ایجاد فروشگاه مجازی برای خود، می‌توانند آثارشان

نگاهی به وضعیت قانون حق مالکیت فکری در ایران

فرهنگ مقدم بر قانون

❧ ایران تازه چند سالی است که از قحطی وحشتناکی که گریبانش را گرفته، بیرون آمده است. قحطی‌ای که بسیاری از مورخان تلفاتش را بیش از حمله مغول دانسته‌اند و به گواه برخی منابع تاریخی یک دهم جمعیت ایران تلف شده‌اند. اما در حوالی همان سال‌هاست که در شهر سرسبز برن سوئیس کنوانسیون منعقد می‌شود که قرار است بر اساس آن حق مالکیت فکری و معنوی خالقان آثار ادبی و هنری لحاظ شود! تضاد عجیبی است.

بعد از گذشت بیش از ۱۳۰ سال از آن روزها هنوز هم نام ایران در میان ۱۶۵ کشوری که به عضویت این کنوانسیون درآمده‌اند، دیده نمی‌شود. مدت‌هاست که مشکل کپی‌رایت یا همان حق انحصاری مالکیت فکری در ایران اجرا نمی‌شود، فیلم‌های روز سینمای جهان کنار پیاده‌روها ردیف می‌شود، ترجمه‌کتاب‌های روز توسط ناشران مختلف بدون حق کپی‌رایت پشت پیشخوان فروشگاه‌ها به نمایش در می‌آید و لینک دانلود موسیقی‌های تازه هم به راحتی در فضای مجازی دست به دست می‌شود. این داستان البته تا بخش‌های عجیب‌تری هم پیش می‌رود تا جایی مثل

❧ خلأ قانونی ماجرا؟

البته اینطور نبوده که مرجع قانونگذار در ایران بی‌توجه از کنار این ماجرا بگذرد،

را در آن به فروش برسانند.

سیاهکلی با اشاره به افق پیش روی این سامانه یادآور شد؛ با کمک حوزه‌های زیرساختی موجود و با همراهی مهندسان با تجربه حوزه‌های فنی رسانه ملی از شرکت‌های مرتبط کمک گرفتیم تا با کمک فضای ابری و پردازش ابری به یک ابر رسانه برسیم و امکان دسترسی به داده‌ها از سراسر اینترنت فراهم شود. امیدوارم این سامانه با همراهی شورای شعرو موسیقی سازمان نقطه عطفی در بانک اطلاعات موسیقی باشد و تولیدکنندگان موسیقی و پدیدآورندگان آثار با حمایت از این سامانه به بهره‌مندی خودشان و مخاطبان کمک کنند.

در ادامه این برنامه هم محمد سریر، حسن ریاحی و حمیدرضا نوربخش کم و کیف این سامانه را جویا شدند و از آغاز فعالیت آن ابزار امیدواری کردند. ❧

این نگاه مبتنی بر این است که اگر ما در فرهنگ اسلامی – ایرانی به کودکان خود آموزش می‌دهیم که اگر روی زمین پولی را دید دست نزد و رد شود، بدون اجازه دست در جیب دیگران نکنند و به طور کل به حقوق مادی و معنوی دیگران تجاوز و دزدی نکنند پس می‌توانیم به کودکان خود این آموزش را هم بدهیم که کپی کردن یک اثر هم تجاوز به حقوق دیگران و به همان اندازه قبیح و به نوعی دزدی محسوب می‌شود. ❧

و کمیسیون فرهنگی مجلس قوانینی مانند قوانین راهنمایی و رانندگی را وضع کنند تا با اعمال سختگیرانه آن از هنرمندان عرصه موسیقی حمایت شود و هنرمند و تهیه‌کننده مطمئن شوند که هزینه‌هایی که برای تهیه آلبوم صرف کرده‌اند بازگشت دارد و متضرر نمی‌شوند. در کنار این نگاه اما نگاه دیگری هم وجود دارد که فرهنگسازی را مقدم بر قانونگذاری در این وادی می‌داند.